

1944 - Die Eltern: Karl und Ida Wachtel

Z ARCHIVU dobový snímek z roku 1944, na kterém jsou Karl a Ida Wachtelovi, rodiče kronikáře vystěhovaných Němců z Ostašova
Foto: Spolek přátel Ostašova

Kam odešli Němci? Pátrání bylo úspěšné

JAN ŠEBELKA

LIBEREC - Detektivku se slzavou pointou připomíná pátrání Spolku přátel Ostašova, kteří se před rokem rozhodli najít původní německé obyvatele místa, kde žijí. Hledání, které vedlo z Liberce i přes německé noviny a televizi bylo nakonec úspěšné.

A tak se zástupci libereckého spolku v neděli v noci vrátili z návštěvy 600 kilometrů vzdálené německé obce Dechow, v níž teď žijí původní obyvatelé dnešního severočeského Ostašova.

Liberecká čtvrť se však na konci druhé světové války jmenovala Berzdorf a žilo v ní jedenáct set obyvatel. V historických pramenech se o Ostašově mluví poprvé ve druhé polovině 15. století a kroniky ho zmiňují v souvislosti s lítými boji sedmileté války v roce 1757. Ostašovem chtěl také Hitler vést dálnici do Říše.

"Z historických materiálů jsme získali strohou informaci o tom, že se po válce z Ostašova

dobrovolně odstěhovalo čtyřicet rodin, což bylo sto osm lidí," vypráví Pavla Heidlová, předsedkyně spolku, jehož cílem je probudit spolkový a společenský život v Ostašově, čtvrti, která byla k Liberci přiřazena jako jeho dvacátá část v roce 1963.

"Protože chceme znát historii místa, kde žijeme, napsali jsme článek do Sächsische Zeitung, že hledáme původní obyvatele Ostašova. Nejdřív se nám ozvala německá televize MDR, že nám pomohou, a když se to povede, tak o nás natočí dokument," říká manžel Pavly Heidlové Ladislav. Podle jeho informací vznikl Spolek přátel Ostašova v roce 2010. Pořádá sportovní akce, adventní koncerty, výstavy, opravil kostel sv. Vojtěcha.

E-mail zabloudil až do Číny

Jednou z loňských akcí byly i Toulky minulostí, kterými chtějí členové spolku mapovat historii Ostašova. Požádali místní lidi, aby přinesli staré

fotografie, mapy, kroniky spolků, vzpomínky na dobu do roku 1945. Při té příležitosti se ozval jeden místní člověk a nasměroval pátrání do Dechowa. "Pak už bylo jednoduché najít jejich webové stránky. Jenže náš mail se dostal do Číny k synovi kronikáře Karla Wachtela, ostašovského rodáka, který psal od roku 1945 kroniku lidí vystěhovaných do Dechowa. Pochopil, že patří otci a poté už nastala čilá korespondence," dodává Ladislav Heidl. "Jestli existuje něco jako genius loci, a jestli je přenosný, pak jsme se s ním v Dechowě setkali. Oni žili v Ostašově kdysi, my nyní, a jakoby nás to spojovalo. Jeli jsme tam s obavami, že nebudou vědět, co vlastně chceme. Ale po prvním podání ruky to z nás spadlo. Najednou jsme byli mezi svými a měli si o čem vyprávět. Bylo to úplně hmatatelné. Když jsme odjížděli, všichni jsem brečeli," říká další z účastníků zájezdu Petr Pimek. Obě vesnice nespojuje jen duch místa, ale podobné osudy. Také Dechowští jsou ve svém novém bydlišti "naplaveninami", protože přišli stejně jako první povaleční obyvatelé Ostašova do prázdných domů.

"Čtyřicet rodin se odstěhovalo do vesnice, která ležela necelý kilometr od hranic se SRN. A protože se původní obyvatelé mysleli, že tam přijdou Rusové, otrávil studny a vše odvezli nebo zničili: noví obyvatelé přišli do vybydlené obce. Proto se také po pádu berlínské zdi báli, aby nemuseli vracet původním obyvatelům majetek. Možná proto jsme tak rychle našli společnou řeč," tvrdí Ladislav Heidl.